

# F7/2006 - Washington 2006, Praga 2008 a 69. kongres FIP

## Washington 2006, Praga 2008 a 69. kongres FIP

Světová filatelistická výstava WASHINGTON 2006 skončila v rozlehlých výstavních prostorách nově vybudovaného Kongresového centra navečer 3. června 2006. Byla to jedna z největších světových filatelistických podívaných. Nás Evropany překvapila ještě jedna skutečnost. Výstavu totiž uspořádali a financovali američtí filatelisté, vystavovatelé a odborné společnosti a kluby. Americká pošta USPS a filatelističtí obchodníci spolupracovali. Výstavní rámy věnovala především Americká filatelistická společnost a Kanadská královská filatelistická společnost.

### Neuvěřitelná návštěvnost

Často jsem slýchal – i na výstavě PRAGA 1998 – že na filatelistických výstavách v USA přitahují návštěvníky hlavně stánky obchodníků a před výstavními rámy je prý pusto a prázdno. Výstava WASHINGTON 2006 však ukázala pravý opak. Od prvního do posledního dne (tj. ve dnech 27. 5. – 3. 6. 2006), od otevírací desáté hodiny ranní až do večerní šesté hodiny plnily haly i přilehlé prostory davy zájemců. Návštěvnost prvních tří dnů jsme připisovali tomu, že šlo o dny sváteční, víkend a Memorial Day. Ale vysoká návštěvnost pokračovala i ve dnech pracovních. Také u poštovních přepážek USPS vytrvale a ukázněně stály dlouhé fronty zákazníků. Kupovali nejen výstavní známky a celiny, ale trpělivě čekali také na otisky příležitostných razítek.

### Vysoká filatelistická úroveň

Ve více než 3.000 výstavních rámců po 16 listech bylo vystaveno na 60.000 albových listů 600 výstavních exponátů ve všech 10 soutěžních třídách FIP a ve dvou stále ještě experimentálních třídách (jednorámové exponáty a otevřená třída). Třída filatelistické literatury, včetně literatury elektronické, představovala 227 titulů. Celkem jury udělila 833 medailí. Byla to doslova žeň nejvyšších medailových stupňů. Jmenujme alespoň 74 velké zlaté medaile, 188 zlatých, 178 velkých pozlacených a 163 pozlacené medaile.

Mezinárodní jury sestávala ze 43 členů a 7 pozorovatelů. Čestným předsedou byl prezident FIP Koh Seouw Chuan, předsedou Charles J. Peterson (USA) a tajemníkem Stephen D. Schumann (USA), jemuž asistoval Malcolm D. Groom (Austrálie). V jury jsem zastupoval FIP (pro třídu tematické filatelie, pro část třídy jednorámových exponátů a pro exponáty otevřené třídy), zatímco kolega Vít Vaníček (pro třídu poštovní historie) reprezentoval Českou republiku. Účast dvou členů SČF v jury tak významné světové výstavy je důkazem vážnosti, které se SČF ve filatelistickém světě těší. Zvláště když připomenou, že například dva silné evropské svazy (Německo a Itálie) musely dlouho usilovat o účast aspoň jednoho jurymana.

### Medaile udělené českým vystavovatelům...

Členové našeho svazu, byť zastoupeni jen čtyřmi exponáty, si v silné konkurenci vedli dobře. Milan Černík za „Československo: dvojité celinové dopisnice v poštovním provozu 1918 – 1939“ získal 85 bodů a velkou pozlacenou medaili, Miloš Červinka za exponát „Historie poštovních služeb na Děčínsku“ dostal 83 body a pozlacenou medaili, za jednorámové exponáty Robert Alexa „T. G. Masaryk na emisi z let 1923–1927: vzácnosti a nahodilosti“ (72 body) a Miroslav Langhammer „Automatizace doporučených zásilek v Československu a ČR“ (73 body) získali stříbrné medaile.

### **... a našim zahraničním přátelům**

Také jim patří naše poděkování a blahopřání, neboť se československé a české filatelii věnují dlouho a systematicky. Henry Hahn (USA) byl oceněn za svůj exponát „Československo 1918 – 1939“ 90 body a zlatou medailí, Jaroslav Verner (USA) byl za „Československo 1918–1938“ odměněn 82 body a pozlacenou medailí. Příjemným překvapením pro nás byl i exponát „Masarykovo Československo“, vystavený v otevřené třídě. Geoffrey McAuley (Irská republika) získal za tento soubor mimořádně zajímavých dokumentů 90 bodů a zlatou medaili.

### **Činnost jury**

Jak bývá v posledních letech obvyklé, činnost jury je rozdělena do několikačlenných týmů, v jejichž čele je tzv. team leader. Tyto týmy hodnotí exponáty. Průběžné hodnocení je prostřednictvím tajemníka jury a jeho asistenta v podobě počítačového přehledu vyvěšeno na tabuli v místnosti jury (veřejnosti není přístupné). Každý juryman se tak může s průběžnými výsledky seznamovat. Ovšem při čtení výsledků v plénu může připomínky či „protest“ proti určitému hodnocení vznášet pouze vedoucí týmu. Potom dochází přímo před exponátem k rozhovorům. Buď pak dojde k případné opravě průběžného výsledku směrem nahoru nebo dolů, nebo ohodnocení zůstane v původní podobě. Výsledek rozhovoru před exponátem však vždy závisí na schopnosti obou stran argumentovat ve prospěch či v neprospěch exponátu, tj. na prokázání správnosti zpracování, na správnosti využití filatelistického materiálu, na prokázání chyb, kterých se autor exponátu dopustil. S tím také úzce souvisí jazyková vybavenost jurymana a jeho pohotovost. Ve Washingtonu se opět ukázalo, že ani vysoké hodnocení určitého exponátu na národních i mezinárodních výstavách nemusí být zárukou snadného bodového zisku na jiné mezinárodní výstavě. Přesvědčil se o tom nám všem známý odborník a vystavovatel amerických Konfederovaných států Rolf-Dieter Jaretzky. Přístup k výskytu a hodnotě (raritě) v daném exponátu vystavených položek, a tedy i k celkovému hodnocení exponátu, může být totiž jiný v Německu a v USA. A tak s výsledným hodnocením není asi jeho autor spokojen.

Rád bych se ještě zmínil o tom, že i na všeobecných výstavách FIP se stále pozorněji sleduje filatelistická hodnota tematických exponátů. Proto již není žádnou senzací udělování velkých zlatých medailí. Ve Washingtonu jich bylo uděleno šest. K filatelisticky i tematicky nejdokonalejším, a i pro veřejnost nejzajímavějším patřil tematický exponát Wolfa Hesse z Německa, věnovaný životu a osudu severoamerických Indiánů. Po zásluze získal velkou zlatou a zvláštní cenu. Svoji filatelistickou kvalitou se blíží zatím na světě nejlepšímu tematickému exponátu. Tím je po stránce filatelistické, tematické i studijní exponát Damiana Lägeho (Německo) „Ptactvo australsko–asijské oblasti“. Ten byl proto právem ve Washingtonu navržen, spolu se čtyřmi dalšími exponáty, na udělení Velké čestné ceny.

#### **Moderní filatelie a jednorámové exponáty**

Je dobře, že WASHINGTON 2006 dal šanci nejrozmanitějším exponátům. Tedy i těm moderním poválečným. I u nás již po tom delší dobu voláme. A tak se mohlo stát, že americké exponáty věnované „Třicetým známám Socha Svobody z roku 1954“ nebo výplatní „Americká vlajka 20 c z roku 1981“ získaly zlaté medaile. Exponát „První desetiletí poštovních známek KLDR“ si odnesl velkou pozlacenou medaili. Rovněž velkou pozlacenou si odnesl exponát „První emise výplatních známek OSN z let 1951–1967“. Snad se vloni na sympoziu o tradiční filatelii v rakouském Klagenfurtu zahájená iniciativa ve prospěch modernizace tradiční filatelie prosadí co

nejdříve i celosvětově. Kongres FIP snad uskuteční potřebné změny i v oborovém řádu třídy tradiční filatelie.

Třída jednorámových exponátů, stejně jako otevřená třída, jsou stále ještě třídami experimentálními. I zde však dochází k vývoji. Na výstavě BRNO 2005 jsme k hodnocení třídy jednorámových exponátů podobně jako předtím Řekové použili čtyř medailových stupňů: zlatá – pozlacená – stříbrná – bronzová. Tato stupnice se nám zdála mnohem citlivější než dosud platné tři medailové stupně. Nyní ve Washingtonu však byl vyzkoušen další experiment, a to škála pěti medailových stupňů: zlatá – pozlacená – stříbrná – postříbřená – bronzová. Zdá se, že se osvědčila, a bude se o ní hovořit i na kongresu FIP v Malaze.

### **Schůze řídicího výboru FIP**

Jak tomu při světových výstavách bývá, proběhla i ve Washingtonu podle předem připraveného programu 2. června 2006 celodenní schůze vedení FIP. V jejím rámci jsem informoval o postupu přípravy Světové výstavy PRAGA 2008. V rámci připravené novely Statutu FIP a výstavního řádu FIP GREX jsem požádal, aby se naše výstava uskutečnila pod plným patronátem FIP. Vedení rozhodlo, abych na 69. kongresu FIP v Malaze předložil delegátům tuto oficiální žádost ke schválení. Současně jsem upozornil na fakt, že výstava WIPA 2008 bude těsně navazovat na výstavu PRAGA 2008. Vyjádřil jsem přesvědčení, že dojde v této věci ke spolupráci obou pořadatelů. FIP ve prospěch naší výstavy také zasáhl, ale byl informován o tom, že WIPA 2008 je zájmem Rakouské pošty a že prý ani těsná návaznost výstav WSS London 2000 a výstavy WIPA 2000 před lety nebyla na překážku úspěchu obou výstav.

Mimořádně se na programu jednání objevila i oficiální žádost Svazu ruských filatelistů a Ministerstva spojů Ruské federace o světovou všeobecnou výstavu „ST. PETERSBURG 2007“. Uskutečnila by se v červnu 2007 na počest 150. výročí vydání první ruské poštovní známky. Jde o žádost „na poslední chvíli“, a proto jsem byl vedením FIP pověřen, abych zjistil, zda uspořádání takové výstavy je reálné. Projekt výstavy Festival známek „LONDÝN 2010“, který byl posléze schválen, předložili k posouzení Alan Huggins a Brian Trotter.

Těžištěm jednání 69. kongresu FIP v Malaze bude novelizace základních dokumentů FIP. Byli jsme seznámeni i s osobním rozhodnutím prezidenta Koha nekandidovat v dalším období a navrhnout za prezidenta FIP dosavadního viceprezidenta Josepha Wolffa z Lucemburska.

Lumír Brendl